

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **V. G.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2010 čj. OAM-574/VL-07-LE18-2008, t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Včasná žaloba byla směřována do shora označeného rozhodnutí žalovaného, který na základě žádosti žalobce o poskytnutí mezinárodní ochrany formou azylu rozhodl tak, že po projednání žádosti podmínky pro postup dle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., v platném znění (dále jen zákon o azylu) neshledal a mezinárodní ochranu žalobci neudělil.

Žalobce nesouhlasil s rozhodnutím správního orgánu a pochybení žalovaného spatřoval v nedostatečném projednání jeho žádosti a v zásadě v nesprávných

závěrech, ke kterým žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl. V žalobě tak rekapituloval důvody, pro které byl podle svého přesvědčení nucen opustit Ukrajinu. Jako svědkovi vraždy bylo poté, kdy ji ohlásil, vyhrožováno neznámými muži. Dostal na výběr – buď opustí zemi nebo jej i jeho syna čeká smrt. Na policii se neobrátil, neboť nevykloučil, že by vyděrači mohli k policii patřit. V České republice zůstává nadále proto, aby jeho žena a syn mohli v klidu žít. I přes delší časový úsek od incidentu nesdílí žalobce přesvědčení správního orgánu v tom směru, že jeho rodině již žádné ohrožení života nehrozí. Trval na zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Ve vyjádření s datem 15. listopadu 2010 správní orgán v úvodu zkonstatoval podstatný obsah žaloby. Následně popřel důvodnost žalobních námitek včetně obav žalobce v ní uváděných. Připomněl, že žalobce netvrdil žádné azylově-relevantní důvody, které by bylo lze podřadit pod ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Incident s neznámými muži, kdy dle tvrzení žalobce policie poskytl vrahům žalobcovy iniciály, nelze rovněž podřadit pod ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Upozornil, že žalobce vůbec nevyhledal pomoc kompetentních orgánů své země, ačkoli měl možnost obrátit se na speciální odbory zabývající se vyšetřováním trestné činnosti policistů, případně na veřejného ochránce lidských práv. Neučinil tak, přestože sám žádné problémy se státními orgány netvrdil. Dále připomněl, že k potížím mělo dojít v roce 2000, manželka se synem na Ukrajině žijí bez potíží, a proto námitka žalobce ztrácí na své opodstatněnosti. V případě žalobce nebylo možné usoudit na naplnění podmínek § 14 ani § 14a zákona o azylu, přičemž v podrobnostech žalovaný odkázal na své rozhodnutí. Trval na zamítnutí žaloby, kterou vyhodnotil jako nedůvodnou.

Po zjištění, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou, projednal soud žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobce i žalovaného a to v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. V mezích vytčených žalobními body poté přezkoumal napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s.ř.s.).

Při rozhodování vycházel krajský soud z následující právní úpravy: mezinárodní ochranu lze podle § 28 odst. 1 zákona o azylu udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany: shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §§ 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Krajský soud při rozhodování o důvodnosti podané žaloby postupoval standardním způsobem, seznámil se s obsahem správního spisu, prostudoval napadené rozhodnutí, obsah žaloby a posléze i reakci správního orgánu.

Ověřil, že správní orgán při svém rozhodování vycházel ze žádosti žalobce ze dne 8. srpna 2008, z údajů ve vlastnoručně psané žádosti a z pohovoru, který se uskutečnil dne 18. srpna 2010. Žádost žalobce s přihlédnutím ke všem okolnostem případu vyhodnotil správní orgán jako zjevně nedůvodnou s tím, že se vstupem do azylového řízení pokoušel zlegalizovat svůj pobyt na území České republiky. Žádost o udělení mezinárodní ochrany tak s odkazem na § 16 odst. 2 zákona o azylu svým rozhodnutím ze dne 19. srpna 2008 zamítl. Krajský soud v Ostravě, který o věci jednal po podání žaloby pod sp.zn. 63 Az 64/2008, žalobě vyhověl a rozhodnutí správního orgánu zrušil mimo jiné i s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen NSS) ze dne 11. 2. 2009 čj. 1 Azs 107/2008-78. Pochybení žalovaného v kontextu s rozhodnutím NSS spatřoval Krajský soud v Ostravě v tom, že se správní orgán nevypořádal s otázkou, zda-li žalobce případně nesplňuje podmínky pro udělení tzv. doplňkové ochrany.

Podkladem pro své druhé rozhodnutí, kromě již zmiňované žádosti žalobce a pohovoru k žádosti, provedl žalovaný doplňující pohovor, který se konal dne 30. 7. 2010. Žalobce v něm znovu potvrdil, že se státními orgány Ukrajiny žádné problémy neměl. Zopakoval, že byl svědkem vraždy, která měla být následně navenek prezentovaná jako sebevražda. Oznámil proto vraždu na policii a následně mu bylo vyhrožováno neznámými muži a doporučen odchod, pokud nechce žalobce pohřbít syna. Nevyloučil spojení neznámých mužů s policií, neboť se prý dostavili poté, kdy vraždu ohlásil na policii. Tvrdil, že se zalekl, protože jeho první syn zemřel, a proto Ukrajinu opustil. O pomoc se nikam neobrátil. Informace, které poskytl v průběhu roku 2008, zůstaly nezměněny. Pro projednávání případ to tedy znamená, že žalobce je státním občanem Ukrajiny, křesťanského vyznání. Nikdy neměl problémy se státními orgány a svůj zdravotní stav označil za dobrý. Na území České republiky pobýval od roku 2006, kdy sem pravidelně dojížděl za prací. Nejprve měl povolen dlouhodobý pobyt. Následně mu byly ukradeny doklady. V potřebné lhůtě nebyl schopen pro průtahy na ukrajinské ambasádě při vystavování nových dokladů předložit potřebné náležitosti pro prodloužení pobytu a jeho žádost byla zamítnuta. Připustil, že od května 2008 do července 2008 pobýval v České republice bez řádného povolení a to až do doby zadržení policií. Součástí správního spisu je rovněž rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce vydané dne 13. 7. 2008 Policií České republiky. Poté si podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.

V průběhu řízení shromáždil informace ohledně politické a ekonomické situace na Ukrajině. Vycházel z Informace MZV čj. 12987/2010-LPTP ze dne 19. 1. 2010 a Informace MZV čj. 106362/2009-LPTP z 13. 5. 2009 (informace zaměřeny mimo jiné na možnost podání stížnosti proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci, dále zahrnovaly informace týkající se institutu včetně situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v případě návratu na Ukrajinu). Dále správní orgán využil obsah informací zachycených ve Výroční zprávě o dodržování lidských práv za rok 2008 – MZV USA z 25. 2. 2009. Žalobce neprojevil zájem

seznámit se s obsahem uvedených zpráv, sám žádné důkazy nepředložil a rovněž tak nenavrhл správnímu orgánu doplnění dokazování.

Podstatné okolnosti příběhu žalobce správní orgán velmi podrobně zaznamenal v písemném odůvodnění svého rozhodnutí. Zde s logickými argumenty a odkazem na předchozí průběh řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany vysvětlil přesvědčivým způsobem, proč v příběhu žalobce nelze spatřovat naplnění podmínek § 12 písm. a) či § 12 písm. b) zákona o azylu.

Krajský soud na obsah odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí plně odkazuje a dává zapravdu žalovanému, že se v případě žalobce – s přihlédnutím k obsahu jeho přednesů - zcela bez pochybností nemohlo jednat o § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce nebyl v zemi původu politicky aktivní a žádné pronásledování v souvislosti s uplatňováním politických práv a svobod netvrdil. Rovněž tak krajský soud ve shodě se správním orgánem neshledal naplnění podmínek uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce, i kdyby se situace udála tak, jak ji popisoval (svědek vraždy, oznámení na policii a následné výhrůžky), neučinil žádný krok k tomu, aby se pokusil zajistit si případně ochranu a bezpečnost sebe a svého syna k tomu kompetentními orgány na Ukrajině. Krajský soud potvrzuje shodu se závěry žalovaného rovněž v tom směru – při použití obsahu informací výše uvedených, že žalobce po jím tvrzeném incidentu nevyhledal ochranu u kompetentních orgánů země původu, nevyužil možnosti vnitřního přesídlení, která se ve světle zpráv o zemi původu jevila rovněž reálnou. V neposlední řadě od tvrzeného incidentu uplynula již velmi dlouhá doba a pravděpodobnost trvající msty se díky běžnému vývoji jeví jen velmi málo reálnou.

Krajský soud se v předchozím odstavci věnoval tvrzeným potížím žalobce, které měly být důvodem jeho odchodu z Ukrajiny a v nichž žalobce spatřuje své obavy, které mu znemožňují návrat. Je však přesvědčen, a okolnosti ve správním spise tomu plně nasvědčují, že tím hlavním motivem pro podání žádosti byla potřeba žalobce ve smyslu další legalizace pobytu na území České republiky. Tomuto závěru korespondují informace žalobcem přednesené, v nichž potvrdil zcela spontánně, že do České republiky jezdil pravidelně za prací již od roku 1996. Ačkoli k incidentu s vraždou došlo v roce 2000, přesto zde žalobce – nejprve legálně, posléze i bez platného povolení - pobýval až do doby, kdy byl při kontrole dne 12. 7 2008 zadržen policií. Z předchozích reakcí kompetentních orgánů byl žalobce obeznámen s tím, že má problémy při vyřizování žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Krajský soud sice chápe, že se žalobci nechtělo a nechce vycestovat zpět na Ukrajinu, nicméně nelze pominout, že se zde zdržoval nelegálně a to až do doby svého zadržení policií. S přihlédnutím k délce pobytu žalobce na území České republiky a k informacím, které jistě k otázce pobytu cizinců získal, mu muselo být jasné, že se dopouští protiprávního jednání. Pokud tedy podal žádost o udělení mezinárodní ochrany poté, kdy byl zadržen a bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, nemá krajský soud pochybnosti o tom, že žádost o udělení mezinárodní ochrany včetně důvodů v ní uvedených je toliko cestou, jak si pobyt na území republiky legálně prodloužit. Soud chápe pohnutky žalobce, nicméně otázku

legalizace pobytů cizinců upravuje zák.č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Krajský soud tak uzavírá, že ze všech okolností projednávané věci vyplývá, že důvodem žalobcovy žádosti byla snaha po další legalizaci pobytu. Případný je proto odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně čj. 7 Azs 187/2004 ze dne 24. 2. 2005, ve kterém se uvádí: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“*

Ve smyslu obsahu § 13 zákona o azylu žadatel ve své žádosti nepřednesl informace, které by správnímu orgánu umožňovaly a současně jej zavazovaly k podrobnějším úvahám ve smyslu daného ustanovení.

Za zákonné a shromážděným informacím odpovídající považuje krajský soud na rozdíl od přesvědčení žalobce i neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, tedy tzv. humanitárního azylu. Žalobce předně popřel své jakékoli zdravotní potíže. Dále správní orgán zcela přiléhavě zdůraznil skutečnosti, které lze dle ustálené soudní judikatury považovat za okolnosti odůvodňující tento mimořádný postup. Konstatoval, že případ žalobce není případem zvláštního zřetele hodným, neboť problémy s další legalizací pobytu na území České republiky nastaly v důsledku žalobcova protiprávního jednání. Za nástroj legalizace pobytu žalobce pak správně označil zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Při úvahách o případné důvodnosti žalobcovy námitky ve smyslu neudělení humanitárního azylu vycházel krajský soud u rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55.

Poměrně obsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu dává celkem jasnou odpověď na otázku, kdy je namístě uvažovat o udělení humanitárního azylu a v jakém rozsahu je soud oprávněn přezkoumávat závěry správního uvážení žalovaného o jeho neudělení. Rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo použito správního uvážení (§ 14 tzv. humanitární azyl), může soud přezkoumat jen po formální stránce a po věcné stránce pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené správním uvážením. Soud uvážil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. Ten měl dostatek podkladů (konkrétních zpráv a informací – přesně citovány v napadeném rozhodnutí a to i od samotné žalobce, z nichž nebylo možno na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit) pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňují-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V odůvodnění této části svého rozhodnutí žalovaný rovněž vycházel ze standardních a pro projednávaný případ dostatečných informací. Tyto si opatřil v průběhu správního řízení a jednalo se o informace získané přímo z přednesu žalobce a dále o informace o zemi původu, které v projednávané věci shromáždil. Porovnáním daných informací pak správní orgán neshledal v konkrétním případě žalobce důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a 14b zákona o azylu. V řízení nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného § 14a zákona o azylu. Na Ukrajině neprobíhá žádný vnitřní ozbrojený konflikt, země rovněž tak není v otevřeném mezinárodním ozbrojeném konfliktu. Na možnost bezpečného návratu lze usoudit z cílených Informací MZV z roku 2009 včetně vývoje situace tak, jak je zachycena v informacích MZV. Další doplnění dokazování nepovažoval krajský soud s přihlédnutím k okolnostem případu za potřebné (žádost s cílem legalizace pobytu). Žalobci ve vlasti zjevně nehrozí v případě jeho návratu nebezpečí dle cit. ustanovení a jeho vycestování nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR (§ 14a odst. 2 zák. o azylu).

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008-57) se říká: „*II. Pro posouzení, zda je ochrana před vážnou újmou ze strany státu, kam má být žadatel navrácen, dostatečná, se uplatní výkladové pravidlo čl. 7 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES, podle něhož se má zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže stát, či strany nebo organizace ovládající stát učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.*“

Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) soud v případě žalobce rovněž nezjistil, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný.

Po provedeném řízení neshledal krajský soud námitky žalobce důvodné, a žalobu tak s odkazem na § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný a správní orgány náhradu nákladů řízení nepožadoval

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 29. dubna 2011

JUDr. Marcela Sedmíková, v. r.
samosoudkyně